

Shibbolet som härskarteknik bland aktivister

Shibbolet används som ett språktest för att urskilja vilka som inkluderas som oss och vilka som pekas ut som *motståndare*. De som säger fel stöts ut som *dom andra*. Det mest kända exemplet idag är kanske språktest för medborgarskap.

Men shibbolet-tester används även av en del aktivister för att särskilja vilka som tillhör oss och vilka som exkluderas.

I *Tidskrift för genusvetenskap* visar Karin Milles hur en inkluderande språkaktivism kring att ersätta *man* med *en* ibland kapas som shibbolet för att utesluta aktivister från gemenskapen när de använder fel pronomen.

På liknande sätt kan annan inkluderande språkaktivism kapas som shibbolet för att exkludera de som "inte tillhör oss". Exempelvis kan användandet *hen* kapas, liksom ersättandet av tjänsteman med tjänsteperson. Eller så kan undvikandet att beteckna vuxna som flickor, eller undvikandet att beteckna djur som ting förvandlas till shibbolet. Språkaktivism som är till för att bli inkluderande och jämlik kan alltså kapas och förvandlas till exkluderande shibbolet, en härskarteknik.

Shibbolet gör flyktingar till fiender - bibeln

Bibeln berättar om hur shibbolet användes som test på flyktingar. Ifall flyktingarna uttalade ordet sibbolet, som fel folk gjorde, höggs de ihjäl.

"Gileaditerna spärrade vadställena över Jordan för efraimiterna, och när någon av de flyende efraimiterna ville gå över floden frågade gileaditerna: "Är du efraimit?" Om han svarade nej. 'Säg shibbolet!' Om han då sade 'sibbolet', därför att han inte kunde uttala ordet rätt, grep de honom och högg ner honom vid vadstället." (Domarboken 12:5-6).

Per Herngren

7 juli 2019, version 0.1.2

Referens

Domarboken 12:5-6, Bibel 2000, bibeln.se.

Karin Milles, "Vi kan inte påstå oss vara feminister om vi inte tänker på hur vi pratar." Normkritiskt en - ideologiskt, identitetsskapande. Och inkluderande?", *Tidskrift för genusvetenskap*, 40 (1), 2019.

Per Herngrens [texter om härskartekniker](#).